

Dei sameinte nasjonane
sin organisasjon for
utdanning, vitskap og kultur

Vestnorsk
fjordlandskap

NÆRØY
FJORDEN
VERDSARVPARK

Handlings- og tiltaksplan 2021.

Innleiing.

Handlingsplanen 2021 med framlegg til tiltak og aktivitetar byggjer på Parkplanen sine overordna satsingar som pt. er:

- SKAPE NÆRING OG KULTUR.
- TA VARE PÅ NATURARV OG MILJØ.
- TA VARE PÅ KULTURARV.

Parkplanen ligg tilgjengeleg på fylgjande nettstad: <https://www.naroyfjorden.no/styringsdokument/>

Fylgjande føresetnader og rammevilkår er bestemmende i høve til val av tiltak og gjennomføring av desse:

- Oppfylging av Verdsarvkonvensjonen lokalt gjennom funksjonen som verdsarvkoordinator.
- Semje i Verdsarvrådet.
- Initiativ og innspel frå partnerar, stiftarar/ parkkommunane og tilsette i parkorganisasjonen.
- Tilsegn om midlar til gjennomføring/ tilgjengeleg prosjektøkonomi.

Handlingsplanen er resultatet av ein prosess som involverer :

- Parkpartnerane/ samarbeidspartar.
- Stiftarane.
- Tilsette i parkorganisasjonen.
- Parkstyret.

Handlingsplanen er handsama av Parken sitt arbeidsutval den 26. november 2020 (A-sak 11/20) og godkjent av Parkstyret i møte den 22. desember 2020. (Sak 17/20).

Kap.	Innsatsområde/ tiltak				Ansvar
		Budsjett 2021	NVP ¹	Gjennomføring	
1.9.	Parkmøte: Planlegge og gjennomføre Parkmøte/ allmøte i medio/ slutten av mars 2021.	15 000	15 000	Partnarane, stiftarane m.fl.	Styret og arbeidsutvalet
1.10.	Møteplassar: Planlegge og gjennomføre tematiske møter/ dialogmøter for og med partnarane - lokalt og regionale.	15 000	15 000	Partnarane, stiftarane m.fl.	Arbeidsutvalet/ dagleg leiar
1.11	Parkkonferansen «Levande landskap»: Norske Parker i samarbeid med Verdsarvparken planlegg gjennomføring av den nasjonale parkkonferansen på Stalheim 10. - 12. mai 2021.	30 000	30 000	Norske Parker Partnarane Kommunane	Arbeidsutvalet/ dagleg leiar
Sum Møteplassar		60 000	60 000		

¹NVP = Nærøyfjorden Verdsarvpark. Kollonna syner NVP sin del av samla budsjett og kva som vert søkt finansiert av stiftinga.

Kap.	Innsatsområde/ tiltak	Budsjett 2021	NVP	Partnerar/ Samarbeidspartar	Gjennomført	Ansvar
2.	SKAPE NÆRING og KULTUR					
VERTSKAP OG FORMIDLING:						
2.1	Vertskapskurs: I samarbeid med Visit Sognefjord utvikle/ etablere e-opplæringskurs tufta på programmet MotiMate for 1.linje personell i reiselivsverksemdar og andre verksemdar i Verdsarvparken. Fokus på basiskunnskap om verdsarven/-området og kva regionen kan tilby av opplevingar og aktivitetar. Satsinga inngår og i utviklinga av eit nytt guidekonsept - førebels kalla « <i>Fjord Guardians</i> ».	30 000	20 000	Visit Sognefjord AS Partnerane Parkkommunane, Kommunane Verneområdeforv.	Juni	Parkorg./ prosjektlear.
2.2.	« <i>Certified Interpretive Guides</i> » (CIG): I samarbeid med Interprete Europe/ Norske Parker (www.norskeparker.no) gjennomføre kurs og sertifisering av inntil 3 tilsette.	40 000	40 000	Norske Parker/ Interprete Europe	April	Norske Parker
2.4.	Lokale verdsarvhus: Satsinga har som mål å skape aktivitet i og kring skulehus/ grendehus samt involvere grendene i formidlingsarbeidet: 1. Vidareutvikle/ styrke eksisterande formidlingsutstilling i Undredal verdsarvhus. I samarbeid med Underdal grendalag avklare ny permanent plassering. 2. Utvikle/ tilby/ prøve ut eit tilpassa formidlingskonsept om verdsarvområdet og bygda til Jordalen verdsarvhus, Bakka verdsarvhus og Fresvik verdsarvhus/ bygderesepsjon. 3. Medverke til å avklare framtidig eigarskap og bruk av Bakka skule.	300 000	200 000	Bakka grendalag Dyrdal gard og camping Jordalen grendalag Fresvik bygdelag Verneområdeforv. Parkkommunane Vestland fylkesk.	Desember	Parkorg./ prosjektlear
2.5.	UNESCO Verdsarvsenter Nærøyfjorden: I samsvar med ny intensjonsavtale vidareføre samarbeidet med Aurland kjøle- og fruktlager SA mot realisering og autorisering av eit UNESCO Verdsarvsenter for Nærøyfjordområdet på Aurlandsvengen.	500 000	400 000	AKFL SA Verdsarvkommunane Vestland fylke Miljødir	Desember	Parkorg./ prosjektlear
2.6.	Formidling og informasjon: 1. Oppdatering, omsetjing og drift av nettsida www.naroyfjorden.no . 2. Revisjon av partnerhandbok og parkprofil; ref. ny merkevareordning for verdsarvområdet. 3. Utvikling og produksjon av plakatar/ profileringsmateriell. 4. Auka satsing på å nytte lokal og regional media til informasjon/ formidling/ omtale av prosjekt og tiltak. Synleggjere Parken, Parksamarbeidet og Prosjekta. 5. Koordinering, kunngjering og profilering av partnerane sine aktivitetar/ arrangement gjennom utvikling/ produksjon av plakatar og annonser for media og nett. 6. Fylgje opp utviklinga og etableringa av nasjonal basisutstilling om Verdsarven. 6. Utvikle/ etablere ny felles nettside for Vestnorsk fjordlandskap.	125 000	125 000	Lokale blad og regionale aviser mv. Partnerane Verdsarvkommunane Verneområdeforv. Norges Verdsarv	Desember	Parkorganisasjonen

Kap.	Innsatsområde/ tiltak	Budsjett 2021	NVP	Partnarar/ Samarbeidspartar	Gjennomført	Ansvar
2.7.	Kommunikasjons -og formidlingsplan Nærøyfjordområdet: Sluttføre og implementere felles formidlings- og kommunikasjonsplan for Vestnorsk fjordlandskap - Nærøyfjorden.	15 000	15 000	Partnarane Parkkommunane Visit Sognefjord Verneområdeforv.	Mars	Parkorg./ prosjektlear
2.8.	Samarbeid med barnehagane og skulane : Verdsarvparken har som målsetjing at verdsarven Vestnorsk fjordlandskap skal bli ein naturleg del av skulekvardagen til born og unge i heile Nærøyfjordområdet. I samarbeid med barnehagane og skulane i og inntil Verdsarvparken vert det utvikla, forankra og gjennomført systematiske pedagogisk opplegg tilpassa kvart årstrinn som set fokus på verdsarven og natur- og kulturverdiane lokalt og regionalt. Det vert m.a. vektlagt geologi, biologi, kulturarv, sporlaus ferdsle, verneområde og kva er verdsarv. Satsinga inkluderer støtte/deltaking til gjennomføring av leirskule i Dyrdal og undervisningsopplegg på Otternes Bygdetun.	100 000	50 000	Parkpartnarar, Verneområdeforvaltning/ SNO Parkkommunane. Lag/ organisasjonar	November	Parkorg./ prosjektlear
MAT, HANDVERKS- OG OPPLEVINGSPRODUKSJON:						
2.10.	Miljøvenleg transport i Verdsarvparken: I samarbeid med reisemålselskapa, parkpartnarar og andre samarbeidspartar ta <u>initiativ til/vere pådrivar</u> for: 1. Etablere eit EL/ lavutslepp shuttlebusstilbod («Hiking - buss») som knyter saman grendene, opplevingar/ aktivitetar og tenester og medverkar til spreining av gjester og verdiskaping. 2. Vere pådrivar for etablering av EL/ lavutslepp shuttlebåttilbod på Nærøyfjorden. («Fjordbussen») 3. Vere pådrivar for etablering av ladepkt.for EL- køyretøy.	25 000	15 000	Visit Sognefjord/ Visit Voss Flåm AS/ARU Kystled Nærøyfjorden. Partnarar Forvaltning	Desember	Parkorg./ prosjektlear
Arrangement						
2.14.	Guida turar i Verdsarvparken: I lag med dei lokale turlaga/ grendalaga planlegge og gjennomføre 1 guida tur i kvar av parkkommunane: 1. Voss: Ikkje fastsett enno/ i prosess. 2. Aurland: Ikkje fastsett enno/ i prosess. 3. Lærdal: Ikkje fastsett enno/ i prosess. 4. Vik: Ikkje fastsett enno/ i prosess.	65 000	45 000	Lokale turlag, grendalag og andre parkpartnarar.	Oktober	Parkorg./ prosjektlear

Kap.	Innsatsområde/ tiltak	Budsjett 2021	NVP	Partnarar/ Samarbeidspartar	Gjennomført	Ansvar
2.15.	Verdsarvturen, Bakka: Innsats og hjelp til organisering og gjennomføring av arrangement.	20 000	12 000	Bakka grendalag SNO	August	Bakka grendalag
2.16.	Geologiens Dag 2021: Ope arrangement. Geologitur til Gryteberg og Raudberg i Stølsheimen, Vik kommune.	20 000	10 000	Vik kommune Verneområdeforv.		Parkorg./ prosjektlear
2.17.	Stalheimskleiva Opp, Stalheim: Organisering, marknadsføring/profilering og gjennomføring av arrangementet august 2021.	80 000	20 000	Stalheim Landskapspark	August	Stalheim Landskapspark
2.18.	Motbakkeløp Rimstigen Opp, Bakka: Innsats til utvikling, organisering, koordinering, marknadsføring og gjennomføring.	85 000	20 000	Aurland Idrettslag Bakka grendalag	Juli	Aurland Idrettslag
2.19.	Nynorske litteraturdagar: Planlegge, organisere, marknadsføre og gjennomføre arrangementet medio/ultimo oktober 2021. (<i>Festivalstyret fastsett innhald/ program og praktisk gjennomføring.</i>)	1 000 000	400 000	Festivalstyret Lag og organisasjonar Frivillige	November	Prosjektlear NL
2.20.	Dei norske Kulturminnedagane 2021: Vert arrangert i Aurland og Vik kommune. <i>Detaljar ikkje fastsett/ planlegging i prosess.</i>	30 000	15 000	Aurland og Vik kommune, skulane, barnehagane, lag og organisasjonar, parkpartnarar	September	Parkorg./ prosjektlear
2.21.	Stølsheg i Undredal 2021: <i>Detaljar ikkje fastsett/ planlegging i prosess.</i>	15 000	10 000	Underdal ungdomslag, Opplev Underdal AS, parkpartnarar.	August	Underdal ungdomslag/ Opplev Underdal AS
2.22.	Kongeveg marsjen + Open dag på Styvi: Planlegge, organisere og medverke til gjennomføringa av marsj + open dag på Styvi i som inkl. aktivitetar for både vaksne og born, ope museum og kafé, sal av lokale produkt, og guida tur på Kongevegen.	60 000	40 000	Grunneigar, verneområdeforv, parkpartnarar, lokale produsentar Visit Sognefjord	Juni	Parkorg./ prosjektlear
Anna						
2.23.	"Styvi Gardsmuseum": Garden Styvi ved Nærøyfjorden er eit kulturminne av stor kulturhistorisk og opplevingsmessig verdi. Den utgjer ein av dei viktigaste attraksjonane langs Nærøyfjorden og er veldig mykje besøkt av turgåarar, skuleelevar, turistar frå inn- og utland. Det er gjennomført eit forprosjekt med mål om tilrettelegging for auka publikumsbesøk og formidlingsverdi til museet. Bearbeiding/redigering av lyd- og filmopptak/ gjennomgang av gjenstandar vere ei sentral oppgåve. Vidareføring frå 2020.	100 000	75 000	Styvi Gard Verneområdeforv. Musea i regionen	November	Parkorg./ prosjektlear
SUM SKAPE NÆRING OG KULTUR		2 610 000	1 512 000			

Kap.	Innsatsområde/ tiltak	Budsjett 2021	NVP	Partnarar/ Samarbeidspartar	Gjennomført	Ansvar
3	TA VARE PÅ NATURAV OG MILJØ					
3.1.	Tiltaksplanen for kulturlandskapet i Vestnorsk fjordlandskap: Pådrivar/medverke til å styrke økonomien i eksisterande tiltaksplan/ støtteordningar.	10 000	10 000	Verdsarvrådet Kommunane FM-landbruksavdelinga Fylkeskommunane	Desember	Dagleg leiar
3.2.	Felles ferdselsreglar/ «Leave No Trace»: Utvikle og innføre felles ferdselsreglar i Verdsarvområdet. Føremål å opplyse og ansvarleggjere gjestene, dempe ulemper for/ konflikktar med fastbuande, betre opplevinga for gjestene.	20 000	10 000	Parkpartnarane/ reiselivsverksemdar Visit Sognefjord Visit Voss Kommunane Verneområdeforvaltning	Juni	Parkorg./ prosjektleiar
3.3.	Besøksforvaltning, Vestnorsk fjordlandskap: 1. Implementere strategiar/ prinsipp i forvaltninga -jfr. sluttrapporten frå FoU-prosjektet. 2. Vidareutvikling av kart/ kartfesta opplysingar i Fylkesatlas. (www.fylkesatlas.no) 3. Registrering av ferdsle/ bygge kunnskap for god forvaltning og styring av aktivitet. Innkjøp av fleire ferdselsteljarar. Grunnlag for rapportering. 2. Pådrivar/ delta i Visit Sognefjord sitt Masterplanarbeid i prosessen mot Berekraftig reisemål. 3. Pådrivar for etablering 3-5årig pilotprosjekt knytt til utprøving av ein modell for fellesgodefinansiering i Vestnorsk fjordlandskap/ Visit Sognefjord.	400 000	250 000	Verdsarvrådet Visit Sognefjord/ Visit Voss Verneområdeforv. Kommunane Parkpartnarane mv.	Desember	Dagleg leiar/ prosjektleiarar. Visit Sognefjord
3.4.	Prosjekt "Levande Fjordlandskap": 1. Følgje opp/ vere pådrivar for implementering av nasjonal målsetjing om «Best Practice» i verdsarvområdet. 2. Pådrivarrolle for eliminering av ueigna båtmateriell som lagar bylgjer og erosjonsproblem eller ureinar til luft og fjord. 3. Pådrivar for eliminering av utslepp til luft og sjø. 4. Pådrivar for overvaking og kartlegging av stoda. 5. Planlegge, organisere og gjennomføre ein ryddedugnad i Verdsarvparken tidlig vår 2021. Mobilisere parkpartnarar og andre aktørar til felles innsats.	50 000	30 000	Verdsarvrådet Visit Sognefjord The Fjords Parkpartnarane Kommunane Verneområdeforv.	Desember	Dagleg leiar/ parkorg.

Kap.	Innsatsområde/ tiltak	Budsjett 2021	NVP	Partnarar/ Samarbeidspartar	Gjennomført	Ansvar
3.5.	"Twinning"- samarbeid med NPS Glacier Bay, Alaska: Vidareføring av samarbeidet mellom Vestnorsk fjordlandskap v/ Verdsarvrådet og Glacier Bay v/ NPS. For året 2021 vil samarbeidet handle om fjernundervisning for å få innsikt i og etablere eit <i>Junior Ranger - program</i> med utvalde skular i Nærøyfjordområdet.			Verdsarvrådet Geirangerfjorden Verdsarv Verdsarvparken NPS Glacier Bay Skulane	August	Parkorganisasjonen
Skjøtsel og tilrettelegging						
3.6.	Tilretteleggingstiltak Undredal: Medverke til etablering/ tilrettelegging av kvilestadar i og ved nærturar i Underdal.	25 000	15 000	Undredal grendalag Grunneigarar Forvaltning	Juni	Undredal grendalag
3.7.	Utsiktspunkt Sivlefossen: <i>Medverke til etablering/ finansiering av eit spektakulært utsiktspunkt - «Sivlesvevet» - ved og i Sivlefossen.</i>			Grunneigar Voss herad Forvaltning		Voss herad
3.8.	«Vandring og verdiskaping»: Ei pågåande satsing med mål om å kvalitetssikre eksisterande/ etablere ny infrastruktur samt få etablert/ synleggjort eit større potensiale for vandring og andre aktivitetar gjennom styrka samarbeid og samhandling mellom dei ulike aktørane om kva turveg/ vandringsruter som skal prioriterast for tiltak. Planlegge/ gjennomføre merking/ skjøtsel, samstundes registrere og fylgje opp meldingar om skade/ trong for naudsynt skjøtsel, tilsyn og informasjon. Etablering av nye innfallsportar. Vidareføre samarbeidet om vandring/ integrering. <i>Eigen tiltaksplan.</i>	150 000	100 000	Grunneigarar, lag og organisasjonar, destinasjonsselskap, reiselivsverksemdar. NAV Aurland og Lærdal Verneområdeforvaltning Parkkommunane Skulane	Desember	Prosjektleiar
3.9.	Informasjonstavler og skilting: Utvikling, produksjon og oppsett av verdsarvtavler/ lokale infotavler i og kring Verdsarvområdet i samsvar med ny merkevareordning. Målsetting 2021: Refoliering/ nyoppsett av 25 verdsarvtavler.	500 000	500 000	Grendene/grunneigar/ Kommunane Verneområdeforv. Visit Sognefjord Parkpartnarar	November	Parkorg./ prosjektleiar

Kap.	Innsatsområde/ tiltak	Budsjett 2021	NVP	Partnarar/ Samarbeidspartar	Gjennomført	Ansvar
3.10.	<p>"Nye Aurlandsdalen": I samarbeid med grunneigarar, lag og organisasjonar (VS), styringsgruppe for Aurlandsdalen vidareføre satsinga:</p> <p>-Fremje, planlegge/ organisere og sikre gjennomføring av tiltak og aktivitetar knytt m.a. istandsetjing/ vedlikehald, rydding, merking/ skjøtsel av stiar i Aurlandsdalen. (<i>Geiteryggen - Vassbygdi</i>). Vere pådrivar og støtte for auka bruk og verdiskaping knytt til vandring. Ta hand om/ koordinere akutte tiltak i dalen knytt til ras/ steinsprang . Ivareta sekretær oppgåver for styringsgruppe Aurlandsdalen. <i>Eigen tiltaksplan.</i></p>	750 000	350 000	Styringsgruppe Arbeidsgruppe Reiselivsverksemdar Visit Sognefjord Grunneigarar	Desember	Prosjektlear
3.11.	<p>Turvegen Bøen - Heggviki: Utarbeide framlegg til formidlings- og skiltplan som m.a. skisserer løysingar for sittegrupper, skiltplassering og sykkelparkering. (<i>Turvegen vert etablert parallelt ved Aurlandsfjorden, godt utg. pkt. for verdsarvformidl.</i>) (<i>Overført frå 2020</i>)</p>	75 000	50 000	Aurland kommune Visit Sognefjord	Juli	Parkorg./ prosjektlear
3.12.	<p>«Besøksstyring Bakka og Tufte»: Pådrivar/ medverke til slutføring av informasjons - og tilretteleggingstiltak (<i>skilting og parkering</i>) i samsvar med plan fastsett etter dialogmøte november 2019.</p>	125 000	50 000	Bakka grendalag Aurland kommune Verneområdeforv. Aurland Hamnevesen	Mai	Parkorg./ prosjektlear
3.13.	<p>« Verdsarvbygdi Undredal»: Gjennomføring av forprosjekt/-analyse som tek sikte på å definerer Undredal og dalføret i eit framtidig reiseliv etter Covid-19 pandemien. Forprosjektet har igjen som mål etablere grunnlag for etablering av fleire deltiltak knytt til trafikkstyring og formidling.</p>	950 000	350 000	Opplev Underdal AS Parkpartnarar Reiselivsverksemdar Forvaltning	Desember	Opplev Underdal AS
3.14.						
3.15.						
	SUM TA VARE PÅ NATURARV OG MILJØ	3 055 000	1 715 000			

Kap.	Innsatsområde/ tiltak	Budsjett 2021	NVP	Partnerar/ Samarbeidspartar	Gjennomført	Ansvar
4	TA VARE PÅ KULTURARVEN					
4.1.						
4.2.	Kystled Nærøyfjorden: Medverke til vidareutvikling og betre «pakking» av tilbodet og opplevinga.	25 000	15 000	Kystleden, Indre Sogn Kyslag, båtvertar og båteigarar. Visit Sognefjord	September	Parkorg./ prosjektlear
4.3.	« Sivleparken i Flåm »: Istandsetjing og oppgradering av området kring Sivlestøtta I Flåm. Oppsett av infotavle, tilplanting, oppgradering m.v.	180 000	60 000	Vener av Flåmsdalen Grunneigar Forvaltning	Mai	Vener av Flåmsdalen
4.4.	Kurs og seminar i innan byggeskikk, bygningsvern og tradisjonshandverk : Planlegge og gjennomføre ein serie på 3-4 kurs som eit aktivt oppfølging av restaureringsplanen for Vestnorsk fjordlandskap - Nærøyfjorden.	60 000	40 000	Parkpartnarane, Vestland fylkeskommune	Desember	Prosjektlear
4.5.	Restaureringsplanen for Vestnorsk fjordlandskap - Nærøyfjorden: Medverke til å slutføre revisjon og oppdatering av restaureringsplanen for Vestnorsk fjordlandskap - Nærøyfjordområdet.	20 000	15 000	Vestland fylke grunneigarar/ partnerar, Kommunane Verneområdeforv.	Desember	Vestland fylkeskommune
4.6.	Oppfølging restaureringsplan Styvi: I samarbeid med grunneigar, og i samsvar med restaureringsplan, medverke til å bygge opp att eit naust.	50 000	30 000	Grunneigar Vestland fylke	Juni	Prosjektlear
4.7.	Husmannsplassen Galdane: Medverke til utarbeiding av restaureringsplan for bygningsmiljøet.	75 000	50 000	Grunneigar/ eigar Forvaltning Lag/ organisasjonar Vestland fylke	September	Parkorg./ prosjektlear
	SUM TA VARE PÅ KULTURARV	510 000	210 000			

Merknad: Gjennomføring føreset løyving av økonomi i samsvar med finansieringsplanen.

Aurland, pr.15. desember 2020.

Erling Oppheim
Dagleg leiar